

స్వప్నవాసంతం

కె. రామలక్ష్మి

“త్రుడదంటే యింత గౌరవంలేని వాడివి నన్నెందుకు వెళ్ళాడావు? నాలాంటిదాని ఉనురు కనిలితే నీకుముటుకు ఎక్కడది సౌఖ్యం?” రాబోయే ఏడుపుతో కంఠం కంపించిపోతుంటే యింకా ఏవేవో అసాలన్న కుతూహలం మాటలని పెగలనియకుండా చేస్తుంటే గట్టిగా అడిగింది పార్వతి.

“వీక్షింటివాళ్ళు వింటారు మెల్లిగా మాట్లాడు పార్వతీ” పేరులోంచి తలెనా ఎత్తకుండా అన్నాడు కృష్ణమూర్తి.

“ఏంటేవిననీ తప్పేముంది? అందరికీ నువ్వు మంచివాడివే. అందరికీ నేను గయ్యాళినే... నా కెన్నిసార్లు ప్రామిస్ చేశావు. నెకండోషో సినిమాకి వెళ్ళు. అందులోనూ యింకో ఆడదాన్ని తీసు కుని-అని. ఆన్ని మరిచిపోయి రాత్రి రెండుగంటలకి యిల్లు చేరితే యిదేం యిల్లా? ఈలోగా నా పీక ఎవరేనా నొక్కినా దిక్కేది!”

“అదేమిటి పార్వతీ, ఎవరేనామింటే నవ్వు తారు. ఇంకో ఆడదేమిటి? సినిమాఏమిటి? నేను సినిమాకి వెళ్ళలేదు. వసంత వెళ్ళిందని చెప్పే ఇంటికి దేబెట్టిరాడానికే ఆ టైంకి వెళ్ళాను. నిజం చెప్పే నమ్మవెందుకు పార్వతీ. ఇలా అయితే ఎలాగ చెప్పి?” అనునయం ఉట్టిపడే గొంతుకతో అన్నాడు. ఆ స్వరం మరి కోపం తప్పించింది పార్వతికి.

“నిన్ను నమ్మే యిక్కడిదాకా వచ్చాను. మనిద్దరం యిలా అస్తమానూ దెబ్బలాడుకుంటూ వుంటే, నువ్విలా అర్థరాత్రీ అపరాత్రీ న్నేహితులు రాళ్ళని యిళ్ళకి దేబెట్టడానికి వెళ్ళివస్తూంటే, నానిగాడు ఎలా తయారవుతాడో - అలాచనేనా లేదు నీకు. సరికదా నేనేదో గయ్యాళినని విరు చుకు పడతావు. వాడు ఉట్టి వెధవగా తయారయితే, తల్లివెంపకం అంటారు అందరూ, అంటే

కాని, అందులో నీవాటా తొంభైతొమ్మిదిపాళ్ళు అని ఎవరికి తెలుస్తుంది!..అయినా నీనోరణేం నచ్చ లేదునాకు.” ‘ఏనీలే పొద్దున్నే చూచుకుందాం. నిద్రపో రెండున్న రామూడవుతోంది’ అంటూ కృష్ణ మూర్తి అప్పటిదాకా అడ్డుపెట్టుకున్న పేదరు మడిచి కుర్చీలోంచి లేచాడు. ఏడవకూడదన్న తాపత్రయంతో గంభీరంగా ముఖంపెట్టుకుని పార్వతి నడుం వాల్చిందేకాని, కృష్ణమూర్తి కంఠం కాగిలించుకొని గట్టిగా ఏడ్వాలనుంది. కాని పౌరుషం! ఆధునిక యుగంలో అన్ని జబ్బులకీ తోడు యీ పౌరుషం జబ్బొకటి: చదువు సంస్థలు యింకే సదుపాయాలూ కల్పించకపోగా, యీ కుళ్ళికుళ్ళి లోపల ఏదో గుణాన్ని పెంచాయి: హాయిగా క్రియభర్త కట్టెదుట ముఖాన కొంగు కప్పుకొని ఏడిస్తే హృదయం తేలిక పడుతుంది. మబ్బులు విడిపోయి సాంసారిక జీవితం ప్రకాం తంగా వుంటుంది. అదే చేతకాదు. అందుకే, ప్రతి చిన్న విషయానికీ లోపల బాధపడ్డం, పైకి గంభీరంగా ముఖం పెట్టడం. యీ ద్వంద్వ వ్యక్తిత్వ ప్రదర్శనతోటే అన్నిరకాల నీరసాలూ వస్తున్నాయి. కళ్ళు మూసుకుని పడుకుండేకాని, గట్టిగా ఏడ్చేయాలని వుంది పార్వతికి. కాని పౌరుషం అడ్డు తగిలింది. తనని తప్ప యింకోళ్ళని పెళ్ళి చేసుకోవని సంవత్సరాలు ఎదురుచూసి చివరకి తనని పెళ్ళి చేసుకున్న కృష్ణమూర్తేనా యిలా తనని బాధపెడుతున్నది? తనొక్కరే రెండుగంటల దాకా యింట్లో-దిక్కరేవుంటే, బాధ లేదుకాని, ఎవరో అమ్మాయి రెండో ఆట సినిమానుంచి యింటికి వెళ్ళలేదని దేబెట్టడానికి వెడతాడా? అలా అని చెప్పే ఎలా నమ్మడం? తను నమ్మితే చాలు అంటాడు. అలా అని పైకి అన్నా తను నిజంగా నమ్మలేదే! యిలాంటి త్విభ తనకెందుకు రాకాడు దేవుడు? ఏడాది నానిగాడు యిదంతా

మొదట్లో అరంకాక ఏమిటా అనుకుంటాడు. కాని కొన్నాళ్ళకేనా వాడికి అరంకాదూ? అప్పుడే ముకుంటాడు వాడు? ఏమిటి అమ్మా నాన్న అనుకోదూ? అప్పుడు వాడికి తనమీద ఆభిమానం గౌరవం వుండవంటే ఎలావుంటుంది? ఆలోచనలు పొగముచులా అలముకొని పార్వతి కళ్ళవద్ది మూసే వున్నాయి. తనకేం పట్టనట్టు, ఏ విపరీతం జరిగినా పొద్దున్న చూచుకోవచ్చు నన్నట్లు గోడకేసి తిరిగి పడుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి. పార్వతీ అంటూ తనని దగ్గరకి తీసుకున్నా యీ ఆలోచనలు కట్టడి కొంచెం ఉపశాంతి కల్గేది. కాని అతనలా పడుకునే సరికి అసలే అన్ని విధాలా తా నవమానింపబడు తున్నానని బాధపడుతున్న పార్వతి అహం ఇంకా దెబ్బతింది. అంత వసంత క్షేమంపట్ల వెన్నలాకరిగే కృష్ణమూర్తి హృదయం తనపట్ల ఎందు కిలా వుంటుంది? మధ్య నీ వసంత ఎవరు? హాయిగావున్న సంసారాల్లో చిక్కు సమస్యల్లా యిలాంటివాళ్ళు ఎందుకు తయారవుతారు? తనకే పౌరవం వుంటే యీ వసంత కెలాగేనా బుద్ధిచెప్పాలి. అవును. తనెలాగా గయ్యాలే. ఆ మాట కృష్ణమూర్తి అన్నప్పుడు లోకం అనుకుంటే లెక్కేమిటి? ప్రతీకార వాంఛ ప్రబలం అవుతుంటే దారి-తెన్నులు వెతుగుతూ పార్వతి మనస్సు సుషుప్తా వస్థ చేరింది...

“క్రట్టుగుడ్డలతో మనిషిని అవతలికి వంపేయడం గౌరవం అనుకున్నావు కాబోలు! యింత చదువూ సంస్కృతీ-దండుగ.”

“నువ్వెవరు అలా అనడానికి? నాకు చేసే అన్యాయానికి అన్నివిధాలా చేయూతనిస్తూ, మళ్ళీ నన్నే అనడానికి వచ్చావా? అయినా, వసంతా, ఒక్కసంగతి అడుగుతాను నిజంజెప్తావా?” అడిగింది పార్వతి.

“నీలాంటి ఆడవాళ్ళంటారంటే నమ్మేదాన్ని కాదు పార్వతీ, యిప్పుడు ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నాను. నేనూ నిన్ను నాలుగడిగి పోదామని వచ్చాను. నువ్వు అడుగు” అంది వసంత.

“కృష్ణమూర్తికి నువ్వంటే ఎందుకంత ఆభిమానం? అతనికి వెళ్ళి పెదాకులూ ఆరూయికదా, నీకేనా తోచడూ. నేనే వీదో దేవతనని,

నే లేకుంటే తనకి బతుకేలేదని, తన జీవితాన్ని పంచుకోమని వేధించి పెళ్లి చేసుకున్నాడే, అలాంటి వాడు నన్నులా నిర్లక్ష్యంచేస్తే ఎలావుంటుందో ఊహించలేమా?” కళ్ళనీళ్లు ధారాపాతంగా ప్రవహిస్తున్నాయి పార్వతికి. ఈ మాడావిడంతా చూసి నవ్వుకుంటోంది వసంత. అవును. వసంతలకి నవ్వే వస్తుంది. స్త్రీకి యిల్లంటూ ఒకటి ఏర్పడి, దానిలో తనకి యివ్వవలసిన స్థానాన్ని భర్త యివ్వకుంటే ఎలా నారీ హృదయంలో హలాహలం రేగుతుందో వసంతకేం తెలుసు? ‘ఎదుకు నవ్వుతావు వసంతా?’ ఆమాయకంగా అడిగింది పార్వతి. ‘నవ్వక ఏం చెయ్యను నీ తెలివి తేటలకి? భార్య వుంటే యిక మొగవాడు పరాయిస్త్రీతో మాట్లాడనే కూడదా? స్నేహితులూ, ఎరుగున్నవాళ్ళూ నీ రాకతో పోవలసిందేనా. ఏమిటి పార్వతీ, యింత అర్థలేకుండా మాట్లాడుతావు? నువ్వే యిలా అయిపోయావంటే యిక యీమాత్రం యింకితజ్ఞానం లేనివాళ్ళు ఎలా ప్రవర్తినారో ఊహించుకోలేకుండా వున్నాను... అందుకే పాపం! ఏపిల్లోకొస్తే చాలు ఆవదం ముఖాలు పెట్టేసుకుంటారు.”

“అలా అంటావుగాని యీ మొగవాళ్ళు యింటి దగ్గిరా అలాంటి ముఖాలే వెడతారేమో అని ఎందుకాలోచించవు? కృష్ణ సంగతే చూడు. వచ్చేసరికి ఎంతో సరదాగా వుంటాడు. కాని యింట్లో ఏముందో మరి, పేపరు అడ్డుతీయడా ముఖానికి. ఒకటే పజిళ్ళు. న్యూసుపతనం. ఇంట్లో నానిగాడున్నాడు. నేచున్నాను. రేడియోవుంది. చూడ్డానికి కిటికీల్లోంచి కావలసినంత ప్రపంచంవుంది. మరెందుకు వీటన్నిటిని కాదని అలా పేపర్లో తలదాచేసుకుంటాడు? ఇదివరలో యిలా వుండేవాడా... అన్నీ నీమూలాన్నేనని నా నమ్మకం. నే గయ్యాలి దాన్నన్నాడు. ఎవరేనా అలా అనకుంటే కృష్ణమూర్తి అలా అంటాడా? ఆది నువ్వే అనివుండాలి.”

‘ఫీఫీ, అలాంటి సిచ్చివాగుడు వాకుకై. ఆమాట కొస్తే ఆ మాట అతనే నా దగ్గిరా అన్నాడు.’ ‘ఆ నిజంగానా! నీ ఎదురుగుండా కూడా నన్నులా అంటాడా? అందుకే యిప్పుడతని తరపున వకాల్తా పుచ్చుకుని వచ్చావు; రాగలిగావు. అవునా?’

“అలా రాలేదు పార్వతీ, కృష్ణమూర్తిని ఇంటికి రావద్దన్నావుటగా! ఎక్కడికి? పోతాడు—అందుకే

ఎక్కడైతే విశ్రాంతి లభిస్తుందో అక్కడికి వచ్చాడు. మనిషిని అంతగా గాయపరిచాక మళ్ళీ అతనిముఖం ఎలాగా చూడవు. అందుకే పూర్తిగా ఆతనికి విశ్రాంతి చిక్కెలా ఏర్పాట్లు చేద్దామని వచ్చాను. కృష్ణమూర్తికి విడాకులిస్తావా? అదే నయంకదూ యీ సరకంకంటే?”

“నువ్వేం మాట్లాడుతున్నావో నీకేమైనా తెలుస్తోందా వసంతా! విడాకులేమిటి? యివ్వడం ఏమిటి? నానిగాడేమవుతాడు? పాత మమతలేమవుతాయి?”

“మరవన్నీ ముందే ఆలోచించుకోవలసింది. యిప్పుడు టూ లేట్. యిదుగో కృష్ణమూర్తి సంతకంతో కాగితం. ఆఫీసర్ల కోర్టులో దాఖలు చేయడానికి... నీకు నా సానుభూతి... పాపం, యిప్పుడేనా ప్రశాంతంగా వుండి, అతన్ని హాయిగా బ్రతకనీ... నే చెళ్ళనా?”

“ఎక్కడికి? వసంతా యింత అన్యాయానికి నువ్వే అతన్ని దించావు. కృష్ణ! ఎంత మంచినాడు. నీలోంటిదాని మాటలు విని నన్ను కాదంటాడా? కోర్టుకి వెడతాడా, నేన్నుమృతం. అది నీ కుచ్చితం. నువ్వే అతని సంతకం వెట్టివుంటావు. కృష్ణమూర్తి ఎప్పుడూ యీ పార్వతిపై ఆత్మచారానికి పూను కోడు. యీ పార్వతి ఎంతటి పెరిదో, ఎంతగా అతన్ని ప్రేమిస్తుందో అతనికి తెలుసు. అది నీ ఫోర్జరీ. నువ్వే అతని సంతకంపెట్టి నన్ను దడిపిస్తున్నావు. అది ఫోర్జరీ, అది ఫోర్జరీ నాకు తెలుసు.”

“పార్వతీ-” ఛల్లని చెయ్యి తగిలి వులిక్కిపడి లేచింది పార్వతి. ఎదురుగా కృష్ణమూర్తి. ఆదుర్దాగా తన ముఖాలోకి చూస్తున్నాడు. “ఏం పార్వతీ ఏమిటి కలవరిస్తున్నావు? కలగాని

వచ్చిందా-లే” అంటున్నాడు. సిగ్గుతో పార్వతి ముఖం ఎట్టపడింది. యిప్పుటిదాకా తన కల! ఏమిటి వింతవూహలు తనకి!... తన కలకి తనకే నవ్వొచ్చింది.

“టైమెంతవుతుంది కృష్ణా?” మృదువుగా అడిగింది. హమ్మయ్య అనుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి. మళ్ళీ మామూలు పార్వతీ అని అతనిచైర్మం. లేచి టైం చూశాడు. నాలుగవుతోంది, ‘యింకా పడుకోవచ్చు తెల్లారుఝాము అవుతోంది.’ అన్నాడు మళ్ళీ పడుకుంటూ.

పడుకుంటూన్న కృష్ణమూర్తి తల తన వృద్ధ యానికి హత్తుకుంటూ అడిగింది పార్వతి “తెల్లవారు ఝామున వచ్చిన కలలు నిజం అవుతాయి అంటారు. నిజమేనా?”

కృష్ణకి తెలుసు పార్వతి కలలు. పిచ్చికలలు. కలతపెట్టి గాభరా పెట్టేసే కలలు. అందుకే అన్నాడు. “చెడ్డకలవస్తే మంచి అవుతుంది. మంచి కలవస్తే చెడు అవుతే అవుతుంది, లేకుంటే లేదు. ఇంతకీ వచ్చిన కలేమిటి?” రేగిన పార్వతి ముంగురులు సవరిస్తూ అడిగాడు.

“చెడ్డదే. కాని కృష్ణా ఫోర్జరీకి శిక్ష ఎంతంటుందో?”

“మూడేళ్ళనుంచి ఏడేళ్ళదాకా పడొచ్చు. యింతకీ ఎవరికా?” తనలో తనలా అన్నాడు.

“నీకు తెలుసు.” అంది పార్వతి.

“అవును నాకు తెలుసు.” అంటూ పార్వతిని చేతుల్లోకి తీసుకున్నాడు హాయిగా డోసిరివదుల్తూ. మళ్ళా కొన్నాళ్ళు పార్వతి పేచీలు పెట్టడనే- ఆ హాయి.

గాంధేయ సూత్రాలను అర్థంచేసుకునేటప్పుడు ముఖ్యంగా ఒకటి జ్ఞాపకం వెట్టుకోవాలి: అహింస అనే నైతిక సిద్ధాంతాన్ని కొంతలో కొంత మన్నించి దాని ఆకర్షణకి లొంగిపోగలే వారినే ప్రత్యర్థులుగా గాంధీజీ ఎదుర్కోవడం జరిగింది. బ్రిటిష్ వాళ్లు తమ ప్రతిపక్ష్యలలో ఒక సరిహద్దు మెట్టు నిర్ణయించుకుని, ఆ మెట్టు దాటి అడుగుకి వెళ్లలేదు; వెళ్లలేకపోయేవారు కూడా. గాంధీజీ విజయానికి గాంధీజీ వ్యక్తిత్వమేగాక, ఆయన ప్రజల ప్రవర్తనేకాక, బ్రిటిష్ వాళ్ల ప్రవర్తన కూడా ప్రముఖంగా తోడ్పడిందని మనం బహుకోవాలి.—(డా॥ రాజేంద్రప్రసాద్)